

www.e-rara.ch

Ioannis Keppleri harmonices mundi libri V

Kepler, Johannes

Lincii Austriae [Linz], 1619

ETH-Bibliothek Zürich

Shelf Mark: Rar 1364

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-11132>

Appendix ad l.v. harmonicorum.

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

A P P E N D I X

AD L. V. HARMONICORVM.

Quam suprà in Indice capitum libri V. professus sum Appendicem: illam hñc non est ut expectet lector: Amphora capit

Instituì, currente rotà verùm urceus exit.

Causas dicam breviter: magnum & exundans flumen non commodè navigaturus eram; cum ecce copijs aquarum in tenuem rivum subsidentib⁹, vadum patuit, quod pedes transirem, navi in suà statione relictà, ad usus magis necessarios. Hoc est quod dico: Ptolemæi Harmon: libri III, quos habeo Græcos manuscriptos, cum commentarijs Porphyrij philosophi p̄fundissimi, itidem Græcis, ab initio usq; ad lib. II. cap. VII. digni mihi semp̄ visi sunt, qui Græcolatini integri exirēt in publicū: eaq; de causà ante annos X. capi illos in Latinum sermonē vertere: quæ versio p̄cessit usq; ad medietatem codicis Porphyriani. Quo min⁹ ulterius pergerem, impedimēto mihi fuit loci mutatio, conjuncta cum plurimis molestijs, & postquàm Lincium veni, novum studiorum Astronomicorum initium. At verò cum ante annū proposuissem meos Harmonicorum libros V. edere; momentum ingens videbam situm in comparatione mei operis cum Ptolemæico p̄sertim libri mei V, cum ultimis capitib⁹ lib. III Ptolemæi, quorum tria extrema nihil habent nisi lemmata seu titulos à Ptolemæo. Ita j̄ reluctante genio, proposui operis seipso mutili unam solam partem decerpere, quæ maximè ad meam materiam faciebat. Quem ad finem & verti librum Ptolemæi III, à cap. III ad finem; & trib⁹ ultimis lemmatib⁹ inani- bus suos textus ex principijs astronomiæ Ptolemæicæ, & ex mente authoris, quāt à potuit fieri dexteritate concinnatos subjeci: & deniq; commentarios seu Notas ad- jeci, quibus & Porphyriana commentationis, lib. II. capite VII abruptæ, defect⁹ in hoc tertio supplatur, & inventa Ptolemæica cum meis comparantur, & dis- crimen ostenditur, inter Ptolemæi symbolismos & meas demonstrationes legitimas; unde infirmitas & imperfectio Symbolismorum illorū, & causa potissima huj⁹ rei, sc. falsitas principiorum Astronomiæ Ptolemæicæ, patescit. Cum igr sola hæc appen- dix ad 30 pag. libri occupatura esset: ecce coortum interea bellum Bohemicum vici- num, quod itinera sunt impedita, & operarij pleriq; nomina profitentur militia; Itaq; primū nos papyrus, deinde & opera præli administræ defecerunt; tempus deniq; fastidiosissimis moris nimio protractum. Quibus impedimentis excitatus, vix tandem me respexi, meumq; institutum corripui; qui librum authoris optimi Ptolemæi & commentatoris Porphyrij, mutilata particula editione, tantum non exponerem, penitusq; abolerem. Quin pot⁹ igr reliquum opera dimidium in ver- sione Porphyriana expositionis impenderem; Notas in capita lib. II & III. residua conscriberem, & cum Porphyrianis, cumq; ijs, quas jam habeo conscriptas in lib. III penè totum, conjungerem: ut ita opus integretur, & qua parte extat, Græco- latinum edatur? Quam ad editionem aliud tempus, aliudq; locus requiritur, & Typographus idoneus.

Ne verò quideorum, quæ suprà sum pollicit⁹, penit⁹ desiderari posset à Lectore, aut ne vel in hac ultima parte deesses aliquid ad integritatē seu ad facilitatem in- tellectum op̄is mei Harmonici: agē capitum libri III Ptolemæi titulos exscribam, cumq; locis suis in opere meo comparabo; & quid in Notas meis insit, summaria ra- tione conscribam.

Primū quæ Ptolemæus libris I. II. & initio tertij de Harmonicā disciplinā tradidit, illa ego methodo aliā, haud paulò diversā, libro meo III complexus sum. Cum autem Ptolemæ⁹ Harmoniarum principia ex numeris abstractis petat, cum veteribus: ego contrā, vim numeris ut numerantibus inesse negans, pro ijs nume-

vos numeratos, id est, res ipsas numeris ijs subjectas, figuras sc. planas regulares, & circuli divisiones ijs administrandas, principia statuens Harmoniarum, necessario Libros I. & II. de figuris Harmonicis, meo libro III pramissi.

Jam Ptolemæus libro tertio cap. 3. operis sui præscripsit hunc titulum: Sub quod genus rerum referenda sit natura seu vis Harmonica, ejusq; scientia: ostendens, quod sit aliquod principium causale, formale, mentale, adeoq; divinum, quod rebus conciliet Harmonias. Cap. IV. Quod vis Harmonicas contemperationis omnibus rebus insit, quarum Naturæ altiori perfectionis gradu consistunt: & quod id maxime appareat in humanis Animis, inq; coelestibus revolutionibus. Ubi partitionem vides eorum, quæ restabant Ptolemæo dicenda: primum sc. de Harmonijs in Animis existentibus, secundum de Harmonijs in cæli motibus. Et de primo quidem sequuntur capitula tria; de secundo residua capita novem. Cap. V. Consonantias singulas comparat. cum facultatibus Animæ rationalis singulis, idq; concisè, per subdivisiones utriusq; rerum comparatarum. Cap. VI. Genera Harmoniarum singula cum singulis generibus seu classibus virtutum comparat. Cap. VII. Mutationes Tonorum cum mutationibus studiorum publicorum per temporum dissimilitudinem, adeoq; etiam cum mutationibus affectuum in Animis subitanearum comparat.

In hac parte multa contra Ptolemæum disputo, symbolismos sc. illos potissimè parte non esse necessarios, nec causales, nec naturales, sed poeticos potius & oratorios: nam illas, quæ in animis insunt, facultates & virtutes speciales, non sortiri nec Ideam nec numeros constitutionis suæ ex Harmonijs, tanquam ex Archetypo, sed habere causas alias confusas aut evidentes: quin ne quidem respondere ad numerum, sed longè quasitâ aut malè affectatâ operâ speciem ijs conciliari divisionis æquemultiplicis; multas abundantes, aut vicissim defectus, dissimulari: quædam quæ minus succedunt, crinibus trahi: deniq; quæ maxime & dexterrimè invicem respondent, non tamè secundum aliquam proportionem quantitativè ejusdem generis summi: cum tamè nisi in quantitativè comparationib; Harmonia inesse non possint.

Quod verò Toni Musicales comparantur affectib; & morib; publicis, id ostendit maxime naturale esse, & habere modum causæ: ubi occasione textû Ptolemæici adduxi Philosophorû variorû placita de cognatione Animorû, Numerorû, & harmoniarû inter se, quib; & Epilogum mei libri V adjunxi. Et qd nominatim attinet effectû tonorû in movendis animis diversimodè: illam materiâ ego complexus sum peculiari cap: XV libri mei III. Sic quod attinet Iustitiam Commutativam Distributivâq; & Amicitiam, & Oeconomica atq; Politica: de hac materiâ, quatenus in ijs valeant proportionales Musica, feci Digressionem in fine mei lib. III. Deniq; materiam ipsam præmissi jam capitulis III & IV, & quæ de V, VI, VII in genere verâ dici potuerunt: complexus ego sum tribus primis & rursus septimo capite mei libri IV: ubi explicatâ Animorum natura ostendi: quandoquidem circuli geometricè sectus per inscriptionem figurarû planarû, comparatione partium cum toto, definiat verè & propriè proportionales Harmonicas: in animis igitur essentiali quadam ratione inesse circulum, formaliter & abstractè non à materia tantum, sed etiam ab ipsâ quodammodo quantitate, materialiter consideratâ: quare cum circulo inesse in animis & Harmonias, & hanc causam esse cur Animi moveantur Harmonijs: sed hæc omnia in genere tantum; nulla consequente causatione distributionis Animi in facultates speciales. Sic igr habet res cum Animis humanis.

Quod moriones cælestes attinet, Ptolemæus libri sui III, cap. VIII comparat Zodiacum cum systemate seu scala Musica: capite IX consonantias ipsas cum aspectibus

Planetarum. Hic ostendi ego, quibus in partibus manca sit doctrina de Aspectibus apud Ptolemaeum, & quomodo integratione numeri, hinc Aspectuum, inde Consonantiarum, appareat tandem naturalis & causalis harum rerum connexio. Est autem hac genuina materia mei libri IV. praesertim cap. IV. V. VI.

Capite X. Ptolemaeus ex motu Planetarum ab ortu in occasum facit quandam melodiam, cap. XI, ex motu vero Planetarum in altum & profundum facit genera cantus. Cap. XII, ex motu in latera aequatoris, facit diversitatem tonorum Musicalium. Cap. XIII, ex varijs configurationibus planetarum cum Sole, facit varia systematis Tetrachorda. In his IV capitibus ostendi Ptolemaeum luxuriare exercitio comparandi poetico vel oratorio: cum ea quae comparat, non sint in caelo realia, excepta particula cap. XI, quam ad tria ultima capita, propter cognationem materiae volo rejectam. Ostendi etiam, hic partim incomparabilia comparari, reclamante comparatorum natura, partim quae omnibus membris respondent, accidentarie saltem, non vero ex alicujus causae necessitate coherere. Haec tenus igitur nihil vel parum, quod cum meis Harmonijs caelestibus conveniat.

At vero sequens cap. XIV Ptolemaei, proponit inquirere, juxta quos numeros primos comparari possint soni systematis seu scalae Musicae, cum sphaeris primis in systemate Planetario. Hic ego ostendi, comparationem Ptolemaei & Pythagorici in sua usitata Astronomia fuisse impossibilem, licet tentaverim aliquid principijs Ptolemaicis consentaneum comminisci, ut ita titulo nudo suis contextu subderetur. Ostendi etiam, cum primae sphaerae quantitatis suis constet, non minus quam chordae suis longitudinibus oportuisse comparationem secundum quantitates institui; cum tamen proportio sphaerarum a proportionem chordarum consonantium plurimum abhorreat. Emendatam vero & causalem seu Archetypicam connexionem sphaerarum Mundi cum corporibus & regularibus, ego a principio mei libri V, repetij ex meo Mystério Cosmographico.

Caput XV Ptolemaei quaerit, quomodo sumi possint motuum propriorum proportionum p numeros, sed deest textus. Ostendi igr eadem quae in pcedi cap. De cetero considerandum hoc dedi, quod hic Ptolemaeus ante 1500 annos materiam mei lib. V propriam tractare instituerit, si p suam astronomiam potuisset. Ego itaq; in emendata Astronomia, quae veros & simplices planetarum motus retinet, eliminatis apparentijs, quae oculorum deceptionibus constant, ostendi, in caelo secundum veram & genuinam rationem quantitativam & mensurabilem, non vero p nudam leviculam symbolisationem, inesse Harmonicas proportionum omnes, Harmoniarum genera, systema seu scalam Musicam, & claves ejus plerumq; Tonorum varietates, vocum figuralem musicam æmulos planetas, contrapuncta deniq; universalia & primariorum planetarum, variata & generib; & tonis. Cap. XVI & ultimo Ptolemaeus pollicetur, indagare se velle, qua ratione familiaritates Erronum comparari possint cum familiaritatibus sonorum: principia sc, astrologica, de planetis beneficiis & maleficis, amicis inter se vel hostibus, per Harmonias caelestes demonstrare sategit. Et quia etiam huic capiti deest textus, ego ut potui, praesertim ex Macrobio, concinnavi. at simul ostendi in notis, quid huic negotio desit, q minus scdm astronomiam antiquam succedat. In meo vero opere nullam partem cap. XVI respondentem habeo, nisi paucula ex Epilogo Libri V. Nam astrologia agit de siderum effectibus in terrâ, mea vero caelestes Harmoniae non formantur p radios in terrâ, sed in Sole. Atq; hic finis est operis Ptolemaei: cum q et ita summam Appendix in vestibulo libri V promissa finire: nisi me verus affinitas invitaret ad satisfaciendum etiam ijs, qui a me contenderunt, ut D. Roberti de Fluctibus

Medici Oxoniensis, qui librum ab hinc anno de Microcosmo & Macrocosmo editum Harmonicis contemplationibus implevit, mentionem in meo opere Harmonico ne omitterem: sed ostenderem lectori paucis, quibus in rebus inter me & illum conveniret, quibus vicissim dissideremus.

De Musica
Mundana
D. Roberti
Flud. Medici
Oxonien-
sis.

Igitur author ille duos tomos est pollicitus, quorum unus de Macrocosmo inscriptus jam lucem videt, alter de Microcosmo adhuc expectatur. Prior tomus tractatus duos complexus, distinctis etiam temporibus prodijt; nam primum tractatum de Mundo triplici, post nundinas Francosurteneses autumnales anni 1617, alterum de Artibus, quas natura Mundana Simias appellat, Paschalibus nundinis anni sequentis 1618 vidi. In altero igitur tractatu inter artes collocavit & Muscam, complexus materiam libri mei tertij quadamtenus: in priore vero tractatu, qui septem libris absolvitur, tertium librum destinavit Musica Mundana, titulum eundem usurpans, quem ego toti meo operi praeixi: materiam vero libri mei IV & V attigit. Igitur ab ejus Musica artificiali faciamus initium. Tradit illam libris VII: in quorum primo recenset authores, & nomenclaturas, & vim in Animos hominum. De authoribus seu historia inventionis ego nihil, vel certe pauca, quippe meum intentum est, rerum naturalium causas aperire: Nomenclaturas necessarias complexus sum in definitionibus meis passim, superfluas omisi. De vi Musices in Animis ago lib. III cap. XV, & libro IV passim. In secundo author res ipsas aggredditur, quas dicit Intervalla & Tempora. Rursum ego de Temporibus seu longitudine vel brevitate sonorum nihil admodum dixi: sunt enim arbitraria, nec indigent inquisitione causarum. Intervalla quaedam appellat simplicia, quae mihi sunt Concinna minima dissona, Tonus major, minor, semitonium, diesis: alia vult esse ex his composita, quae ego Consonantias appello. Atqui sententiam hanc veterum, quod consonantiae componantur ex intervallis minoribus tanquam natura prioribus, ego refutavi expresse capite IV mei libri III, ostenso, quod minora & contrario oriuntur ex consonis sese majoribus. Tertio libro explicat systema seu scalam Musicam, quae praecipua pars est mei libri III, a cap. IV usque ad IX. Reliqui quatuor authoris libri praxin habent, quam ego ne attingo quidem. Nam in IV de mensura tactus, ejusque modis varijs, & valore Notarum per eos, praecipit, de quo ego pauca lib. III cap. XV & lib. IV cap. III. In V habet praecepta compositoria cantus figurati, quam artem ego non profiteor. In VI excurrit etiam ad varia instrumenta Musica, de quibus ego ne cogitavi quidem. In VII denique novum instrumentum ipse aperit. In his igitur 4 postremis ille sic à me differt, ut Practicus à Theoretico: nam pro eo quod ipse instrumenta tradit, ego rerum seu consonantiarum causas inquirō; & pro eo quod ipse docet componere melos plurium vocum: ego demonstrationes mathematicas concinno plerorumque, quae naturaliter insunt in cantu tam Choralis quam Figurato. Propterea etiam in ipsius opere plurimae sunt picturae; in meo, diagrammata mathematica literis instructa. Videas etiam, ipsum plurimum delectari rerum enigmatibus tenebrosis, cum ego res ipsas obscuritate involutas in lucem intellectus proferre nitar. Illud quidem familiare est Chymicis, Hermeticis, Paracelsistis; hoc proprium habent Mathematici. Adeoq. etiam libris II & III, ubi eandem mecum tractat materiam, hoc discriminis est inter nos; quod quae ipse transsumit à veteribus; ego è rerum Natura eruo & ab ipsis fundamentis constituo: ipse, quae accepit, ea confusa (propter

varian-

variantes tradentium sententias,) & incorrecta, usurpat; ego naturali ordine procedo, ut omnia secundum leges Naturæ sint emendata, & confusio vitetur; adeoq; ne quidem ad veterum placita applico constituta, nisi ubi confusio nulla sequitur. Ita, ubi ego veteres expresse refuto, de causis concordantiarum discentes: ibi ille veteres citra dubitationis aleam sequitur; de causis verioribus ne cogitat quidem. Uno verbo, in disciplina Harmonica, alter Musicum agit vocalem & Instrumentalem; alter philosophum & Mathematicum.

Jam ad alterum authoris locum transeamus, ubi Musicam ille in Mundum introducit. Hic verò immane quantum inter nos discrimen est. Primum quas ille harmonias docere intendit, ea sunt meri Symbolismi, de quibus idem dico, quod de Symbolismis Ptolemæi, poeticos potius esse aut oratorios, quam philosophicos aut mathematicos. Hæc anima est totius illius Operis, ut vel ex titulo patet Macrocosmi & Microcosmi. Nam in tomo altero demonstrare proculdubio intendet, nobile illud thema. Toti mundi magni, omniumq; ejus partium Ideas reperiri in homine. Hæc eadem anima est & primi tomi; quia totum mundum distribuit in tres regiones; ubi secundum celebratissimum illud Hermetis axioma, supera similia seu analogia facit inferis. Hæc verò analogia ut per omnia succedat, sæpe criminibus trahenda sunt, quæ utrinq; comparantur. Mea de analogijs sententia, ex digressione in calce mei libri III patet: nimirum etsi analogia proportionum in geometricis formale quid est, respectu ipsius materiæ quantitativæ indefinitæ & indeterminatæ: tamen respectu proportionum harmonicarum materialis potius affectio potest haberi: quia cum Harmonica proportionibus certam quantitatem definiant, analogia contra seipsas in infinitum excurrere sunt aptæ, & sic materialem infinitatis affectionem supponunt.

Etsi verò similia nonnulla Macrocosmicis illis & ego tracto in opere meo: ut quod libro IV Terram animal facio: at id fit ratione longè aliâ. Nec enim contendo analogiam esse meram inter Terram & animalia, nec desumptum esse volo archetypum animalis ex ipsâ Terrâ; sed illud simpliciter propositum habeo demonstrare, illa opera, quæ spectantur in globo Telluris, non posse ex motibus elementorum, aut materiæ affectionibus solitarijs provenire, sed testari de Anima præsentia: jam ut intelligantur mea argumenta, opus fuit allegatione functionum animæ variarum in corpore animalis. Iam ut propius accedamus ad fundamenta, quibus Robertus de Fluctibus superstruit suam musicam Mundanam; primum ille totum mundum, omnesq; tres eius partes, Empyream, Cælestem, Elementarem, occupat: ego solam cælestem; nec eam totam, sed solos planetarum motus quasi sub Zodiaco. Ille fisis veteribus, qui vim Harmoniarum ex numeris abstractis esse credebant, sat habet, si quas inter partes concordantiam esse demonstrabit, eas numeris quomodocunq; comprehendat, nullâ curâ, cujusmodi unitates illo numero accumulentur: ego nusquam doceo querere Harmonias, ubi res, inter quas sunt Harmonia, non possunt mensurari eadem quantitatis mensurâ; sic ut causâ quantitatis eadem sit inter illas proportio, quæ inter duas chordas ejusdem tensionis, causâ longitudinis. Propterea ille totum Mundum ratione semidiametri in tres æquales partes dividit, sat cognitum habens, æquales illas minimè esse; sed ideò solum, quia prima unitas, est mundus Elementaris, secunda, Mundus ætherius, tertia, Empyreus; & verò unitates pingi aliter non possunt, quàm æqualitate linearum: at ego, nisi testetur astronomia de ead. m. unitatum mensurâ quantitativâ, nequaquam ijs ut unitatibus uter ad nume-

randas proportionales Harmonicas. Ille tamen, suis insistentis principijs, pyramidemq. educens ex basi, circulo magno Telluris, ejus verticem ad ipsum apicem cæli empyrei statuit; & altitudine ejus in tria equalia (perinde ac si unitates verissime æquales habuisset) divisâ, numerat quot partes veniant Empyreo, quot Cælesti, quod Elementari. Nam summum Elementari regionis hoc pacto duplo longius abest à summo Cælesti, quàm à summo Empyrei: & in divisione Pyramidis, respectu quidem axis, tribus regionibus tria veniunt equalia, respectu verò trianguli per axem, Empyreo venit unitas, Cælesti tres, Empyreo quinq. unitates: respectu deniq. spacijs seu corpulentia figura, Empyreo unitas, cælesti septem, Elementari novendecim unitates veniunt. Quid nunc dicam de alterâ contrariâ Pyramide lucis, cujus basin facit ipsam adorandam trinitatem, in summo Empyrei cæli apice, verticem verò in ipsâ terra collocat? Has duas Pyramidas cum inter se permisceat, exq. mixturâ proportionales musicas eliciat, rem tentat à mei operis proposito diversissimam. Nam ipse lucem (formâ & Animâ largitricem) & Materiam, duo inter se diversissima comparat, & quibus quantitates nequaquam eodem respectu insunt: ego verò pro terminis formandæ proportionis Harmonicæ in mundo, non admitto nisi illa, quæ eodem respectu quantitates recipiunt; verbi causâ motum Martis & motum Jovis, diurnos. Nec minus diversitatis inter nos & in hoc consistit, quod ille Elementari regioniquatuor adscribit gradus obscuritatis & tenebrarum quia qualibet res ait, quatuor quartas habet, sanè non minus quam tres tertias, & quinq. quintas: jamq. Terra inesse omnes quatuor, aqua tres, (eod. illam esse jam pellucidam), ær duas, igni unam. Rursum alibi, quamlibet regionem, cujuslibet seu Elementi seu Cæli in tria subdividit spacia, in summum medium & imum, non ubiq. sequente sensuum probabilitate. Vides, unitates ejus rursum esse arbitrarias. Ille tamen pergit ob id inter Terram & aquam statuere Diatesaron, tria verò ejus intervalla, tonum, tonum, semitonium, tribus applicare spacijs, summo, medio, imo; cum illi certas ex causis suis quantitates, ista ne metas quidem à naturâ, mensuras verò secundum hæc generalissima principia, planè indeterminatas habeant: & sic de cæteris. At mihi unitates naturales, binis sc. motus planetarum extremi (seu diurni seu horarij, nihil interest) expressi à naturâ in certas suas quantitates, sunt propositi, in quibus Harmonias quæram. Ille in tenebrarum & lucis gradibus, quærit proportionales Harmonicas, nullo respectu alicujus motus: Ego Harmonias non nisi in motibus quæro. Ille pauculas aliquas concordantias delibat, easq. ex suarum Pyramidum mixturâ, quâ Mundum ipse privatim in suo animo pictum circumgestat, elicit, seu ab illâ representari probat: Ego totum corpus Harmonicæ contemperationis, cum omnibus partibus, in extremis planetarum motibus proprijs, secundum certas & ab Astronomiâ demonstratas mensuras inesse demonstravi. Ipsi itaq. conceptus suus Mundi, mihi Mundus ipse, seu in eo reales Planetarum motus, sunt subjectum Harmoniæ Mundanæ.

Ex his paucis constare arbitror, etsi ad intelligenda Mystèria conferta philosophiæ profundissima, quam tradit Robertus, cognitione proportionum harmonicarum omnino opus est: tamen illum, qui vel totum opus meum edidit, adhuc à Mystèrijs illis perplexissimis abfuturum haud paulò longius, ac ipse ab accuratissimâ certitudine demonstrationum mathematicarum receperunt. Atq. hic jam etiam Appendix FINIS esto.

EMENDANDA IN OPERE.

I Nitro scias, duos libros primos ultimò impressos peculiarem habere scriem foliorum. Numeros igitur hosce corrige. Lib: I. 41. Et lib. III. 80. 63. 112. 150. 161. 200. 212. 228. 229. 236. 237. Reliqua errata sit corrige, Lib. I. f. 2. linea ante penult: undique. Pag. 17, lin. penult: tunc quæ Inter folia 52 & 55, inferentur duo folia cum typis aneis. Fol. 66. allegetur in margine ad confect. 29. folium 150. & ad confect. 30. folium 82 libri III. Libro III. fol. 23. 24. Nota corrigenda sunt ex fol. 103 sequenti. Fol. 25. lin. 17. in partes. Fol. 29. in diagrammate priori Notam ad cyphram 6. ex spacio in subjectam lineam detrude; defectum vero supple ex folio 86.

Fol. 33. 34. 35. Textus ex diversorum temporum schedis collectus, at non satis aptè compositus, eis vera omnia habet, obscuritatem tamen ex confusione distinguendorum, & repetitione propositionum contraxit. Quæstiones distinctæ sunt istæ. I. An Consonantiæ habeant partes, quæ ipsæ quoque sint consonantiæ vel saltem concinna intervalla? Responsio est hæc, In consonantijs esse distincta ista, primò proportionem, rem geometricam, deinde proportionis qualitatem, consonantiam ipsam: in quantum igitur sunt proportiones, excedi unam ab alia, minorem à majori, & sic unam alterius partem esse posse: in quantum verò qualibet illarum qualitatem consonantiæ accepit a figurâ suâ demonstrabili, non accidere ipsis compositionem. Argumenta sunt ista. 1. Species ut species, indivisibilis & una est. 2. Speciem constituit causa sua: at causæ inter se sunt distinctæ singularum concordantiarum: igitur & ipsæ concordantiæ contra se sunt distinctæ specie, nec potest dissolvi una, ut major, in alias suæ speciei, ut partes, sed bene in minores speciei alterius. 3. Si, ut pars multiplicata, auget quantitatem, sic etiam pars consonantiæ consona vel concinna, auget Consonantiam vel concinnitatem totius, non efficeretur tandem ex accumulatione dissonantiæ & Inconcinna.

Quæstio II. An consonantiæ habeant unam communem mensuram, puta, Tonum, Diesim, Commam &c. Negatur: neque enim ut sunt proportiones: quia sic sunt incommensurabiles, id est incommensurabili mensura carentes: neque ut sunt species, quia causis, ex quibus ortæ, quibusque definitæ, etiam contra se mutuo distinctæ sunt. Habet n. quodammodò naturam figurarum jam verò Trigonus & pentagonus in eodem circulo, longitudines habent laterum incommensurabiles. Denique mensura quidem prior est mensuratis: concinna verò, ut Tonus vel Diesis, &c. posteriora sunt consonantijs. Et nota, consonantijs communes sunt partes istæ Tonus Major, Minor, semitonium &c: sed nec omnes omnibus, nec una earum est, quæ sola emeritur consonantias.

Fol. 35. in Diagrammate priori dele Notam post 8, & cyphram 3 juxta 9; pone vero Notam aliam supra 9 in spacio ipsius 8, sequente cyphrâ 3. In Diagrammate secunde, cyphram 4. ex mediâ lineâ in penultimam transfer. Fol. 36. lin. ultim. dele Vocalam dux. Fol. 41. in tertio diagrammate pro 66 in lineâ mediâ: scribe 96 in penultimâ. Fol. 45. lin. 12. Tonum minorem pro duro. Ibidem in Diagr. è regione VI. exprime 1011. unde versum. De fol. 47 & 57 vide fol. 103. Fol. 49 scribe h. 79562. Fol. 60. de sectum supple ex fol. 233, ejusq. Prop. XLIII. Ibid. l. 9. à fine lege Pro 3. 4. est 60. &c. Fol. 77. lin. 3. quadratum de 3. unit. Fol. 82 in margine allegentur confectaria 29 & 30 libri II & propositio 44 libri I. & proxime inferius, propositio 47 ejusdem.

Fol. 111. lin. 21. enim operâ jam, lin. 22. facultatis harmonicæ, & com. lin. antepenult: illos se. moven: Fol. 113. lin. 31. præcipuè. Fol. 118 lin. 32. munissimum, Fol. 120 lin. 11. insit divin. Fol. 127. lin. 33. quippe species motuum. Fol. 134 lin. ult: Schematibus, quæ hinc. Fol. 141 lin: antepenult: planetas) prius innouescit latus: rect. Fol. 143. lin. 6. 7. sunt ista: prius usurpavimus Prop. VI, centrum. Fol. 147 in margine desunt signa Δ & Φ . Fol. 150 ad prop. XV in margine allegetur lib. I. Prop. XLIV. & lib. II. Confec. XXIX.

Fol. 153. lin. 24. adde ista niri non potest. Eodem ex fundamento etiam sic ratiocinabimur. Aspectus est angulus, quem metitur arcus semicirculo minor: Residuum est majus semicirculo; nullum igitur metitur angulum, nullum aspectum: quare Residuum non consideratur in constitutione aspectuum. At consideratur in constitutione sectionis harmonicæ. Non igitur coherent inter se, sectio chordæ harmonicæ, quæ Residuo utitur, & sectio Zodiaci efficax, quæ non utitur. Et sic profliga. Folio 186 inseratur etiam schema ex are. Fol. 193 in tabella, Saturnus 10719. Fol. 195 in imo tabella pro Saturni lege Mercurij Aphel: 470. Fol. 198. in tabella, dele diurni iteratum. & a

c i. d s.

pud literas initiales scribe hæc Cyphras ———— deletis quas in Genis: item, & Perihelius 38. l. f 8. c 24.

Fol. 204. post primum Diagramma lin: 6. lege, nec multò est gravior aphelius Martis Fol: 211 in tabella ad sinistram è regione d h g d supremorum deest signum Φ . Fol: 212 lin: 3. tensionis. Fol: 217 lin: 19. lege 7100. 7950. Fol: 223, linea 31 potestare. Fol. 226 lege XXIX Prop. Fol: 233 Propositio XLII. lege 54. 125. Fol: 234 lege Prop. XLIV. & in custode, XLV. Prop: Fol: 238. in margine politia.

Reliqua menda quæ in nonnullis exemplaribus occurrent, lector seipso facillè corrigit.

MEMORANDUM IN ORDER

1. The first object of the present investigation is to determine the nature and extent of the various forms of mental disease which are met with in the human mind. It is to be ascertained whether these forms are distinct and well defined, or whether they are blended and indistinct. It is also to be ascertained whether they are permanent or temporary, and whether they are curable or incurable.

2. The second object of the present investigation is to determine the causes of mental disease. It is to be ascertained whether these causes are physical, moral, or intellectual. It is also to be ascertained whether these causes are proximate or remote, and whether they are necessary or sufficient.

3. The third object of the present investigation is to determine the treatment of mental disease. It is to be ascertained whether this treatment should be medical, moral, or intellectual. It is also to be ascertained whether this treatment should be general or specific, and whether it should be preventive or curative.

4. The fourth object of the present investigation is to determine the prognosis of mental disease. It is to be ascertained whether the disease is curable or incurable, and whether it is permanent or temporary.

5. The fifth object of the present investigation is to determine the prevention of mental disease. It is to be ascertained whether this prevention should be general or specific, and whether it should be preventive or curative.

6. The sixth object of the present investigation is to determine the cure of mental disease. It is to be ascertained whether this cure should be medical, moral, or intellectual. It is also to be ascertained whether this cure should be general or specific, and whether it should be preventive or curative.

7. The seventh object of the present investigation is to determine the effects of mental disease. It is to be ascertained whether these effects are physical, moral, or intellectual. It is also to be ascertained whether these effects are proximate or remote, and whether they are necessary or sufficient.

8. The eighth object of the present investigation is to determine the nature and extent of the various forms of mental disease which are met with in the human mind. It is to be ascertained whether these forms are distinct and well defined, or whether they are blended and indistinct. It is also to be ascertained whether they are permanent or temporary, and whether they are curable or incurable.

